

Handläggare
Susanna Nyttell
Telefon: 08 508 251 38

Till
Socialnämnden
2022-12-14

Socialnämndens riktlinjer för EU-policyarbete

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till socialnämndens riktlinjer för EU-policyarbete

Veronica Carstorp Wolgast
T.f. förvaltningschef

Maria Karlsson
T.f. avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog år 2021 en ny EU-policy (dnr. 2021/216) som anger stadens övergripande inställning till det europeiska samarbetet. Nämnder och bolagsstyrelser inom staden ska arbeta aktivt med EU-frågor för att ta tillvara stadens och stockholmarnas intressen. Detta arbete ska grundas i nämndernas och bolagsstyrelsens verksamhetsspecifika EU-policyriktlinjer.

EU-policyarbetet inom socialnämndens verksamhetsområde utgår från de principer och fokusområden som anges i stadens EU-policy. I riktlinjerna beskrivs hur dessa principer ska tillämpas, samt vilken strategi som ska tillämpas för att få genomslag för nämndens EU-policyarbete. Socialnämndens EU-policyarbete ska genomföras utifrån de vägledande principerna och fokusera på frågor inom EU som rör välfärd och sociala frågor. Socialförvaltningen ska bedriva strategisk kunskapsinhämtning, omvärldsbevakning och påverkansarbete, bland annat genom aktivt deltagande i relevanta forum. Samverkan och samarbete inom staden, liksom på regional, nationell och europeisk nivå är avgörande för att nå framgång i EU-policyarbetet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog år 2021 en ny EU-policy (dnr. 2021/216) som anger stadens övergripande inställning till det europeiska samarbetet. I EU-policyn framhålls att stadens verksamhet och utveckling i stor utsträckning avgörs av beslut som

fattas på EU-nivå. Ett aktivt EU-policyarbete är därför en viktig förutsättning för att kunna uppnå stadens långsiktiga vision och tillvarata stockholmarnas intressen.

Stadens reviderade EU-policy innehåller stärkta skrivningar om innovation och tydligare koppling till klimatmålen i Parisavtalet. Utöver det förtydligas hur den europeiska lagstiftningsprocessen ser ut, stadens möjlighet att påverka denna samt hur staden ska arbeta för att få genomslag för identifierade ståndpunkter.

Tre principer ska vägleda stadens EU-policyarbete:

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.
2. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl dunderbyggd.
3. Staden ska verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU

Stockholms stad anser att EU-samarbetet i grunden är positivt för Stockholm. Vägledande för unionens insatser bör dock vara EU:s så kallade subsidiaritetsprincip. Denna princip slår fast att unionen ska vidta en åtgärd endast om denna inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva på nationell eller kommunal nivå.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 7 december. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 8 december.

Ärendet

Utifrån Stockholms stads EU-policy ska nämnder och bolagsstyrelser anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete. Riktlinjerna ska innehålla:

- En beskrivning av hur EU-policyfrågor påverkar nämndens verksamhet.
- En beskrivning av hur de principer som fastställs i denna EU-policy ska tillämpas inom nämndens verksamhetsområde.
- En strategi för hur nämnden avser att arbeta för att genomföra riktlinjerna för sitt EU-policyarbete

Socialförvaltningen har tagit fram förslaget till socialnämndens riktlinjer i samråd med arbetsmarknadsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen då dessa förvaltningar utifrån gemensamma beröringspunkter har anledning och möjlighet att samverka i EU-policyarbetet.

Jämställdhetsanalys

I stadens riktlinjer framhålls att främjande av jämställdhet och mänskliga rättigheter är ett av de områden som bedöms vara särskilt viktiga för att bidra till ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU. Nämnden instämmer i stadens uppfattning att EU bör stärka insatserna för att säkra jämställdhet och motarbeta diskriminering. Dessa perspektiv ska genomsyra förvaltningens EU-policyarbete och ta sig uttryck exempelvis i jämställdhetsanalyser i remissvar och andra underlag.

EU:s inflytande på socialnämndens verksamhetsområde

I dessa riktlinjer redogörs för EU:s inflytande på socialnämndens verksamhetsområde, dels genom direkt rättslig påverkan, dels genom mer indirekt påverkan. Den europeiska pelaren för sociala rättigheter beskrivs, liksom EU:s fonder och program som är ett av EU:s främsta verktyg för att förverkliga unionens mål och politik.

Vägledande principer för nämndens EU-policyarbete

EU-policyarbetet inom socialnämndens verksamhetsområde utgår från de principer och fokusområden som anges i stadens EU-policy.

- *Socialnämnden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt*

Socialnämnden delar stadens grundläggande inställning att välkomna EU:s insatser för att öka sysselsättning och integration och stödja effektiva och kostnadseffektiva åtgärder inom dessa områden.

Samtidigt delar socialnämnden stadens synsätt att frågor som rör fattigdomsbekämpning och övrig socialpolitik primärt är ett nationellt och lokalt ansvar. Det ligger i nämndens intresse att bevaka att subsidiaritetsprincipen efterlevs, vilket ska vara vägledande för nämndens EU-policyarbete, både i enskilda sakfrågor, och i diskussioner om EU:s framtid och EU:s sociala dimension.

- *Socialnämnden ska bidra till stadens arbete för att EU:s politik ska vara väl avvägd och väl underbyggd*

Socialnämnden delar stadens uppfattning att EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar och samråd som belyser förslagets påverkan på EU:s storstäder. För att bidra till detta arbete ska förvaltningen besvara förfrågningar, remisser med mera om relevanta EU-initiativ, när tillfälle ges. Detta görs i samråd med stadsledningskontoret, och ofta i samverkan med andra förvaltningar som berörs av den aktuella frågan.

- *Socialnämnden ska verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU*

Socialnämnden stödjer de positioner som staden driver inom EU. Nämnden har ett särskilt ansvar för och intresse av att bidra till arbetet med att lyfta fram och stärka frågor som rör social hållbarhet och social innovation. Nämnden stödjer också stadens prioritering att främja jämställdhet och mänskliga rättigheter, samt motverka alla former av diskriminering.

Strategi för att få genomslag för nämndens EU-policyarbete

Socialnämndens EU-policyarbete ska genomföras utifrån de vägledande principerna och fokusera på frågor inom EU som rör välfärd och sociala frågor. Socialförvaltningen ska bedriva strategisk kunskapsinhämtning, omvärldsbevakning och påverkansarbete, bland annat genom aktivt deltagande i relevanta forum. Samverkan och samarbete inom staden, liksom på regional, nationell och europeisk nivå är avgörande för att nå framgång i EU-policyarbetet. Viktiga externa samarbetspartners är bland annat Stockholmsregionens Europaförening, Sveriges kommuner och regioner samt samarbetsorganisationerna Eurocities och European Social Network.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till socialnämndens riktlinjer för EU-policyarbete.

Bilaga

1. Socialnämndens riktlinjer för EU-policyarbete